

Uchwała Nr XXXVII/229/2014

Rady Gminy Grzmiąca

z dnia 17 kwietnia 2014 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2014-2016

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, poz. 645, poz. 1318, z 2014 r. poz. 379) w związku z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2013 r., poz. 135, poz. 154 i poz. 866) Rada Gminy Grzmiąca, uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2014 - 2016 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Grzmiąca.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADA GMINY
GRZMIĄCA
woj. zachodniopomorskie

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY GRZMIĄCA

Katarzyna Oleś

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2014-2016

I. Wprowadzenie i diagnoza problemu

1. Wprowadzenie

Gminny program wspierania rodziny na lata 2014-2016, w gminie Grzmiąca opracowano na podstawie art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.). Stanowi on samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspokaja jego potrzeby. Rodzina jest podstawowym środowiskiem zapewniającym bezpieczeństwo emocjonalne, jest naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym główny element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu jej system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego osobowość i postępowanie na całe życie. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. W przypadku jakiegokolwiek dysfunkcjonalności rodziny, dziecko ma prawo do specjalnej ochrony pomocy państwa. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawo do utrzymywania kontaktów z rodzicami.

Gminny program wspierania rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających kryzys w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania.

Zasadą programu jest ścisła współpraca z podmiotami świadczącymi pomoc rodzinie: ośrodka pomocy społecznej(asystent rodziny i pracownik socjalny), sądu, policji, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, kuratorów sądowych, stowarzyszeń i instytucji, poprzez tworzenie wspólnych projektów

Działalność osób odpowiedzialnych za wspieranie w wypełnianiu jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej skierowana będzie do:

- rodzin i niskiej świadomości roli rodziny oraz konieczności wspierania jej poprzez wdrażanie działań prorodzinnych w środowisku lokalnym,
- rodzin o słabym przygotowaniu do pełnienia roli małżeńskiej oraz do budowania więzi rodzinnej,
- rodzin o zbyt małej aktywności własnej, mających roszczeniowe zachowanie i niską aktywność zawodową.

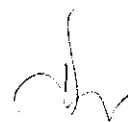
2. Podstawa działań ujętych w programie jest:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990r.

3. Program powstał w oparciu o diagnozę problemów rodzin na terenie gminy Grzmiąca, opracowanej między innymi na podstawie danych statystycznych ze źródeł: rejestry i sprawozdania gminnego ośrodka pomocy społecznej, powiatowego centrum pomocy rodzinie, sądu rodzinnego.

Zasoby instytucjonalne działające na obszarze wspierania rodziny na terenie gminy Grzmiąca to:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej,
- Posterunek Policji w Barwicach,
- Zespół Interdyscyplinarny w Grzmiącej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grzmiącej,
- Punkt Konsultacji Dla Uzależnionych od Alkoholu w Grzmiącej,
- Punkt Konsultacyjny Dla Rodziny w Grzmiącej,
- Gimnazjum im. Ks. Twardowskiego w Grzmiącej,
- Szkoła Podstawowa im. M. Konopnickiej w Iwinie,
- Szkoła Podstawowa w Mieszankach,

- Zespół Szkół w Grzmiącej,
- Przedszkole w Grzmiącej.

4. Diagnoza

Od kilku lat coraz wyraźniej dostrzegamy kryzys w rozwoju moralnym i kulturowym nie tylko dzieci i młodzieży, ale też wielu rodzin. Często związane jest to z innymi problemami występującymi w rodzinach, to jest utrata pracy, brak środków na bieżące utrzymanie, patologie czy też długotrwałe choroby. Dom rodzinny niewystarczająco wspiera emocjonalnie członków rodziny, co powoduje, szukaniem wsparcia wśród często destrukcyjnych grup rówieśniczych. Do tego dochodzi niski poziom kulturowy, nieumiejętność wykorzystywania wolnego czasu, brak zainteresowań i hobby.

Należy więc podjąć wszelkie możliwe działania, aby wyrwać rodzinę z trudnych sytuacji, które generują zaburzenia życia rodzinnego i relacji między członkami rodziny. Natomiast w przypadkach, gdy rodzina nie podoła problemom codziennego życia i jej funkcjonowanie w obecnym stanie stało się niemożliwe, należy podjąć interwencję polegającą na zapewnieniu bezpieczeństwa dla wszystkich jej członków, a ponadto podjąć pracę na rzecz przywrócenia zdolności rodzinnych do prawidłowego funkcjonowania.

Tabela Nr 1 Struktura rodzin wychowujących dzieci i objętych pomocą społeczną w latach 2010-2012

Wyszczególnienie		Rok 2010		Rok 2011		Rok 2012	
		Ogółem	Liczba osób w rodzinie	Ogółem	Liczba osób w rodzinie	Ogółem	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem		402	1543	344	1364	319	1266
Rodziny z dziećmi ogółem w wierszu 1		80	336	74	320	53	230
O liczbie dzieci	1	24	69	21	61	16	48
	2	31	128	27	108	19	75
	3	13	60	11	50	7	32
	4	9	54	12	79	10	67
	5	2	14	2	14	0	0
	6	0	0	1	8	1	8
	7 i więcej	1	11	0	0	0	0

Tabela Nr 2 Rodziny niepełne w latach 2010-2012

Rodziny niepełne ogółem		Rok 2010		Rok 2011		Rok 2012	
		Ogółem	Liczba osób w rodzinie	Ogółem	Liczba osób w rodzinie	Ogółem	Liczba osób w rodzinie
		30	101	27	99	24	98
O liczbie dzieci	1	11	25	10	23	9	25
	2	9	29	7	22	6	20
	3	7	30	6	25	4	17
	4 i więcej	3	17	4	29	5	36

Tabela 3 Powody przyznania pomocy finansowej w 2010-2012

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem	Rok 2010		Rok 2011		Rok 2012	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
	27	203	19	153	20	167
Rodziny niepełne	11	66	10	58	13	97
Rodziny wielodzietne	18	168	11	120	10	115

Opracowanie tabel: źródło własne - sprawozdanie MPIPS za lata 2010-2012

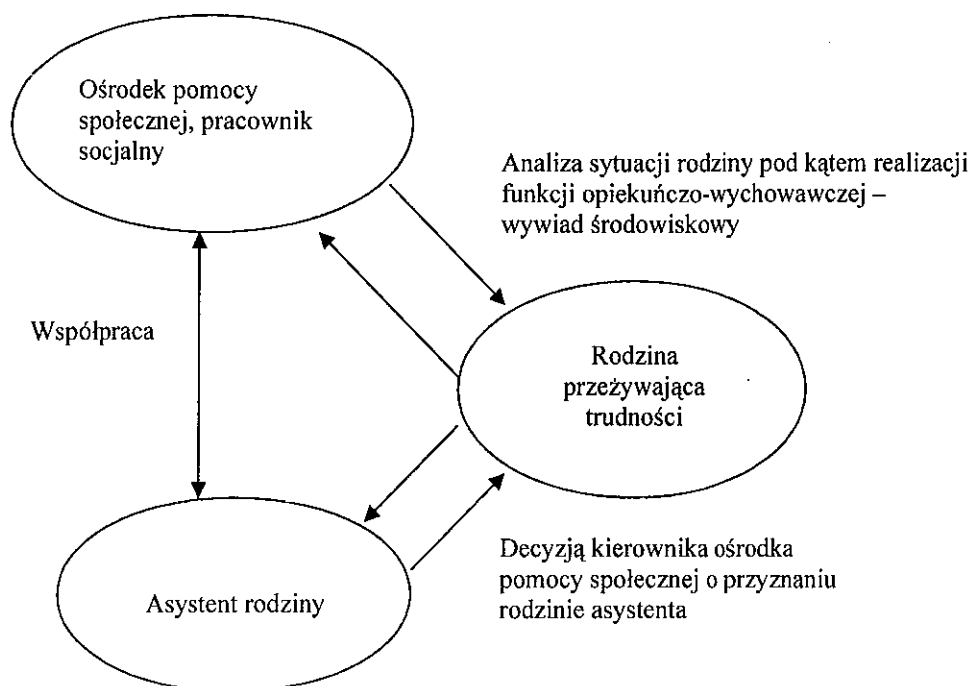
Jak wynika z powyższych danych liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy na przestrzeni lat 2010-2012 ma tendencje malejącą, to powód korzystania z pomocy jakim jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, pozostaje prawie niezmienny. Dane te potwierdzają konieczność przedstawienia propozycji pomocowych, które będą wspierać rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu.

Opierając się na założeniach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ośrodku pomocy społecznej został zatrudniony asystent rodziny. Rola asystenta rodziny zaczyna się już na etapie profilaktyki i polega na aktywnym wspieraniu. Asystent reaguje na sygnały wskazujące na powstanie w rodzinie problemów związanych z jej prawidłowym funkcjonowaniem, a otrzymane z różnych źródeł : od pracownika socjalnego, pedagoga

szkolnego, z policji czy też pracownika służby zdrowia. Celem pracy asystenta będzie osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilizacji życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczanie do oddzielenia dzieci od rodziny.

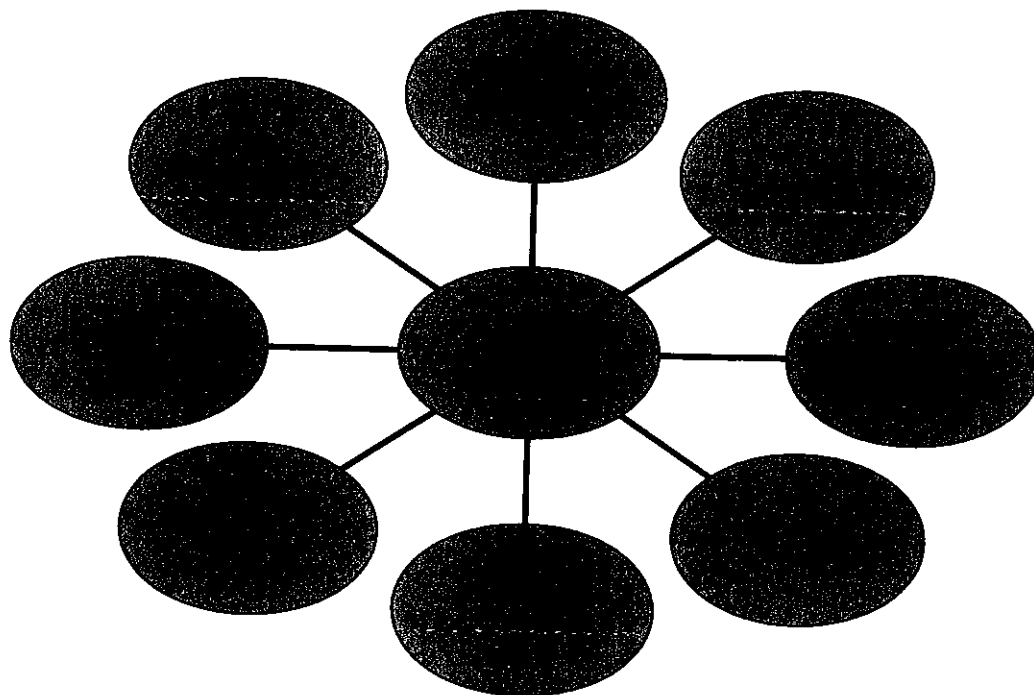
Rys.1 Rola asystenta w strukturze działania ośrodka pomocy społecznej

Powyższe działania mogą być wzmocnione przez rodziny wspierające. Rodzina w kryzysie będzie mogła skorzystać przy pełnieniu funkcji opiekuńczych, wychowawczych i społecznych, ze wsparcia innej rodziny ze środowiska lokalnego. Tak więc, pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom, z bezpośredniego otoczenia dziecka. Rolą rodziny wspierającej będzie pomoc rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowywaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Istotą jej działania będzie ścisła współpraca z rodziną dziecka. Objęcie rodziny dziecka opieką rodziny wspierającej, wynikać będzie z przyjętego i zaakceptowanego planu pomocy rodzinie, tym samym zakłada się zasady dobrowolności i akceptacji działań przez rodzinę. W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania dziecka przez rodziny, powiat organizuje pieczę zastępczą w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Do zadań gminy w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemu

pieczy zastępczej należy ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka w wyżej wskazanych formach pieczy zastępczej.

Rys. 2 Gminny system wsparcia rodziny w kryzysie.

Według pracowników socjalnych bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych zdiagnozowano w 15 środowiskach, przy czym część z tych rodzin przy zapewnieniu wsparcia ze strony ośrodka pomocy społecznej jest w stanie zapewnić dziecku właściwy rozwój fizyczny i emocjonalny, co daje szansę pozostawienia dziecka w rodzinie. Po dokonaniu dogłębnej analizy powyższych środowisk należy uznać, że istnieje zagrożenie, iż działania podjęte przez ośrodek okażą się niewystarczające, między innymi z uwagi na brak współpracy z rodzinami. Zatem w sytuacji zagrożenia dobra dziecka, sąd opiekuńczy może zasądzić środek zapobiegawczy w formie umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w rodzinie zastępczej. Z danych uzyskanych z PCPR w Szczecinku na terenie gminy Grzmiąca funkcjonuje 5 rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych, w których przebywa ośmioro dzieci. Natomiast jest rodzina zastępcza zawodowa, w której jest umieszczone jest czworo dzieci. Poza powiatem szczecineckim, umieszczonych zostało także czworo dzieci, w 2 rodzinach zastępczych.

ch

W miejscowości Godziszów funkcjonuje Rodzinny Dom Dziecka Nr 1, gdzie wychowuje się ośmioro dzieci. W placówce opiekuńczo-wychowawczej przebywa jedno dziecko.

II. Cele programu

1. Cel główny

Skuteczna ochrona dziecka i rodziny poprzez kreowanie funkcjonalnego i zintegrowanego systemu wsparcia rodziny naturalnej oraz organizowanie pracy z rodziną przeżywającą kryzys w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

2. Cele szczegółowe w zakresie wspierania rodziny

Działania przewidziane w poszczególnych celach szczegółowych umożliwiają realizowanie na szczeblu gminnym oraz środowisku lokalnym polityki prorodzinnej, rozumianej jako stwarzanie warunków prawnych, ekonomicznych i społecznych umacniających rodzinę, i zapewniając jej trwałość, rozwój oraz właściwe wypełnianie przez nią podstawowych zadań.

Lp.	Wyszczególnienie	Realizatorzy
1.	Diagnozowanie i analizowanie sytuacji dziecka i środowiska rodzinnego oraz przyczyny kryzysu w rodzinach	GOPS- pracownicy socjalni i asystent rodziny
2.	Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny	GOPS, PUP
3.	Podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny	GOPS, PUP, Urząd Marszałkowski
4.	Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego	GOPS, GKRPA, punkty konsultacyjny dla rodziny, placówki oświatowe
5.	Podnoszenie świadomości w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny	GOPS, Punkt dla Rodziny, placówki służby zdrowia
6.	Organizowanie zespołów interdyscyplinarnych wspierających rozwiązywanie problemów na rzecz dobra dziecka i rodziny	GOPS, GKRPA, Policja, Zespół interdyscyplinarny
7.	Świadczenie pomocy w zakresie integracji rodziny	GOPS, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe
8.	Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających, organizowanie i finansowanie szkoleń	GOPS
9.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej	GOPS
10.	Współfinansowanie pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, rodzinnym domu dziecka, regionalnej placówce opiekuńczo-wychowawczej, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	GOPS

11.	Finansowanie kosztów pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, ponoszonych przez rodziny wspierające	GOPS
12.	Systematyczne analizowanie i monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności z wypełnieniem funkcji opiekuńczo-wychowawczej	GOPS, Policja, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, placówki oświaty, służba zdrowia
13.	Stworzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci	Urząd Gminy

3. Realizatorem programu jest GOPS w Grzmiącej w partnerstwie z :

- Powiatowym Urzędem Pracy,
- Urzędem Gminy,
- Policją,
- Sądem Rodzinnym,
- Kuratorium,
- Zespołem Interdyscyplinarnym ,
- Placówkami oświaty,
- GKRPA,
- Punktem dla Rodziny,
- Punkt dla Osób Uzależnionych od Alkoholu.

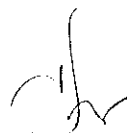
Efektom realizacji głównych założeń gminnego programu wspierania rodziny będzie:

- podniesienie poziomu i rozwój profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku,
- poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wymagających wsparcia i pomocy,
- konsolidacja działań różnych grup społecznych, organizacji, instytucji,
- pozostawienie dzieci w miejscu zamieszkania,
- reintegracja rodziny naturalnej poprzez powrót dziecka do rodziny.

III. Źródła finansowania programu

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2014-2016 finansowany będzie ze źródeł:

- środki własne gminy w danym roku budżetowym, przyjęte w uchwale budżetowej,

- środków pochodzących z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- dotacji budżetu państwa,
- środków pozabudżetowych.

Zgodnie z art. 197 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej istnieje możliwość otrzymywania dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu tej ustawy do wysokości 50% wydatków przeznaczonych na realizację tego zadania. W przypadku środków pochodzących z programów rządowych, wysokość tej kwoty nie może przekroczyć 70% wydatków gminy.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 roku, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej jest zobowiązany do zaplanowania pomocy dla nowych rodzin zastępczych.

Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku pobytu dziecka i następnych latach.

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia dzieci i rodzin. Wsparcie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinom w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystywanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności. Wsparcie instytucjonalne będzie zapewniane w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać.

IV. Sposób kontroli i monitorowania programu

1. Program wspierania rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym.

Za jego monitorowanie będzie odpowiedzialny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej, w oparciu o wskaźniki na podstawie sprawozdawczości z wykonania zadań oraz analizy ich realizacji . Okresową ocenę sytuacji rodziny, asystent rodziny będzie dokonywać nie rzadziej niż co pół roku. Asystent rodziny jest zobowiązany do współpracy z pracownikiem socjalnym, zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą oraz innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

2. W terminie do 31 marca każdego roku wójt przedstawia radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
3. Sporządzenie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

